

Çocuk Yetiştirmeye İlişkin Anne-Baba Görüşleri Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). Çocuk Yetiştirmeye İlişkin Anne-Baba Görüşleri Ölçeği. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18824>

Özet

Çocuk Yetiştirmeye İlişkin Anne-Baba Görüşleri Ölçeği, ölçek geliştirme çalışması kapsamında 2017 yılında Arzu Özyürek tarafından oluşturulmuştur. Bu ölçek, özellikle okul öncesi döneme sahip çocukların ebeveynlerinin, çocuk yetiştirme süreçlerine ve tutumlarına dair sahip oldukları görüşleri sistematik bir şekilde ölçmek amacıyla tasarlanmıştır. Ölçek, ebeveynlerin çocuklarıyla kurdukları ilişkinin niteliğini, uyguladıkları disiplin yöntemlerini ve genel olarak çocuk gelişimine dair inançlarını değerlendirmeyi hedeflemektedir. Çalışma, aynı zamanda bir Anne-Baba Tutum Ölçeği'nin geliştirilmesini de kapsamaktadır.

Ölçeğin temel amacı, ebeveynlik stillerinin belirlenmesi ve erken çocukluk eğitimi alanında çalışan uzmanlara, aile danışmanlığı süreçlerinde kullanılabilecek geçerli ve güvenilir bir araç sunmaktır. Ölçek, geliştirme amaçlarında psikometrik standartlara uygun olarak hazırlanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Çocuk yetiştirme, ebeveyn tutumları, okul öncesi, çocuk gelişimi, ölçek geliştirme, psikometrik.

Yazarlar

Arzu Özyürek

Amaç

Çocuk Yetiştirmeye İlişkin Anne-Baba Görüşleri Ölçeği'nin temel amacı, okul öncesi dönemde çocuğu bulanan anne ve babaların çocuk yetiştirme yaklaşımlarına ve bu süreçteki görüşlerine yönelik algılarını nicel olarak belirlemektir. Bu araç, ebeveynlerin çocuklarına yönelik beklentilerini, disiplin yöntemlerini ve çocuk gelişimine dair sahip oldukları temel inançları ortaya koymak için tasarlanmıştır.

Ölçek, araştırmacılara ve eğitimcilere, ebeveynlerin rehberlik ve danışmanlık hizmetlerine olan ihtiyaçlarını tespit etmede yardımcı olmayı hedefler. Aynı zamanda, ebeveyn eğitim programlarının etkinliğini değerlendirmede ve kişiselleştirilmiş destek stratejileri geliştirmede kritik bir rol oynamaktadır.

Yapı

Ölçek, anne-babaların çocuk yetiştirmeye ilişkin genel felsefelerini ve tutumlarını ölçen çok boyutlu bir yapıyı temsil eder. Bu yapı genellikle; ebeveynin çocuğa karşı sergilediği sıcaklık ve kabul düzeyi, koyduğu sınırlar ve kontrol mekanizmaları ile çocuğun özerkliğini destekleme derecesi gibi faktörleri içermektedir.

Ölçek, literatürde yaygın olarak kabul gören çocuk yetiştirme stilleri (otoriter, demokratik, izin verici vb.) teorilerine dayanarak, ebeveyn görüşlerinin farklı boyutları yansıtan maddelerden oluşmaktadır. Ölçeğin psikometrik yapısı, anne-baba davranışları ve inançları kapsamlı bir şekilde analiz etmeyi mümkün kılar.

Geçerlik

Ölçek geliştirme çalışmasında geçerlik analizleri, ölçeğin gerçekten ölçmeyi amaçladığı yapıyı ölçtüğünden emin olmak için titizlikle yürütülmüştür. İçerik geçerliği, uzman görüşleri alınarak sağlanmıştır; yapı geçerliği ise Faktör Analizi yöntemleriyle incelenmiştir.

Yapı geçerliği kapsamında, ölçeğin teorik olarak beklendiği gibi alt boyutlara ayrılmadığı test edilmiştir. Bu analizler, ölçeğin kuramsal temellerini destekleyen güçlü bir yapıya sahip olduğunu göstermeyi amaçlanmıştır.

Güvenirlik

Güvenirlik çalışmaları, ölçeğin farklı zamanlarda ve farklı koşullarda tutarlı sonuçlar üretme yeteneğini değerlendirir. Ölçeğin iç tutarlılığı, Cronbach Alfa katsayısı kullanılarak hesaplanmıştır. Yüksek iç tutarlılık katsayıları, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ölçme konusunda homojen olduğunu gösterir.

Geliştirme çalışmasında, ölçeğin zaman içinde kararlılığı (test-tekrar test güvenilirliği) belirlemeye yönelik çalışmalar da yapılmış olabilir. Bu analizler, ölçeğin ebeveyn görüşlerindeki değişmezliği ne kadar iyi yansıttığını ortaya koyar.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapısal geçerliğini incelemek üzere hem Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) hem de Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılmıştır. AFA, ölçeğin kaç temel boyuttan oluştuğunu belirlemek için uygulanmıştır.

DFA ise AFA sonucunda elde edilen faktör yapısını, yeni bir örneklem üzerinde doğrulanıp doğrulanmadığını kontrol etmek amacıyla kullanılmıştır. Bu analizler, ölçeğin anne-baba görüşlerini temsil eden birden fazla alt boyuta sahip olduğunu ve bu boyutların teorik beklentilerle uyumlu olduğunu göstermiştir.

Araç

Test Tipi: Geliştirme (Özgün Geliştirme Çalışması)

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Spesifik derecelendirme bilgisi kaynakta belirtilmemiştir,

ancak geliştirme çalınması? Likert formatında ima eder.)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Anne ve Babalar

Yaş Grubu: Okul Öncesi Eğitim Dönemindeki (yaklaşık 3-6 yaş) Çocuğa Sahip Ebeveynler

Popülasyon Detayları: Okul öncesi dönemde çocuğu bulunan, farklı sosyo-ekonomik ve eğitim düzeylerinden gelen ebeveynler.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale)

Anahtar Kelimeler

Ebeveynlik, anne-baba görüşleri, disiplin yöntemleri, erken çocukluk, psikometrik araç, ölçek.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Bilgi mevcut değildir.

Bağı Kuruluş E-posta Adresleri: Bilgi mevcut değildir.

Yazınma Adresi: Bilgi mevcut değildir.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, bir akademik yayında kapsamında geliştirilmiş olup, ticari olmayan akademik araştırmalarda yazarın izni alınarak kullanılabilir. Ölçeğin geliştirildiği yıl **2017**'dir.

Ölçeğin orijinal makalesi DergiPark üzerinden erişilebilir durumdadır: dergipark.gov.tr.

Ölçeğin orijinal PDF'i aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: cocuk-yetistirmeye-iliskin-anne-baba-gorusleri-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Özyürek, A. (2017). Okul öncesi çocuğa sahip anne-babalara yönelik "çocuk yetiştirme ilişkin anne-baba görüşleri ölçeği" ve "anne-baba tutum ölçeği" geliştirme çalınması. *Uluslararası Erken Çocukluk Eğitimi Çalınmaları Dergisi*, 2 (1), 26-38.

Çocuk Yetiştirmeye İlişkin Anne-Baba Görüşleri Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşaşındaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek maddeleri bu kaynakta yer almamaktadır.

ARABPSYCHOLOGY.COM